

MINERALER ORIGINALBESKREVET FRA NORGE

Dersom man sammenligner antall mineraler som er funnet i verden, har man i Norge et relativt lite utvalg. Tidligere (Oftedal, 1948) regnet man med at 17,8% av alle kjente mineraler var representert i Norge. I løpet av de siste 30 år har sannsynligvis ikke dette prosent-tallet forandret seg vesentlig. Interessant er det at det fra Norge er blitt originalbeskrevet en rekke nye mineraler. Nedenfor regnes disse opp med navn, første funnsted og årstall for første melding.

Sulfider etc.

Tellurerts (tellurobismutitt), Øst-Telemark, 1815
 Jernnikkelkis (pentlanditt), Espedalen, 1843
 Skutteruditt, Skutterud på Modum, 1827

Halogenider

Tveititt, Tørdal, 1977

Oksyder etc.

Pyroklor, Stavern, 1826
 Scheteligitt, Ljosland, Iveland, 1937
 Mossitt, Berg ved Moss, 1897
 Euxenitt - polykras, Arendal; Hidra, 1840, 1844, 1847
 Blomstrandin - prioritt, Arendal; Hidra, 1906
 Polymignyt, Stavern, 1824

Karbonater, borater, fosfater etc.

Hydrotalkitt, Snarum, 1842
 Nordenskiöldin, Arøya, Langesundsfjorden, 1887
 Hambergitt, Helgeroa, 1890
 Althausitt, Modum, 1976
 Dypingitt, Snarum, 1970

Silikater

Hellanditt, Lindvikskollen ved Kragerø, 1903
 Thoritt, Løvøya, Langesundsfjorden, 1843
 Låvenitt, Låven, Langesundsfjorden, 1885
 Hiordahlitt, Arøyskjærene, Langesundsfjorden, 1888
 Rosenbuschitt, Langesundsfjorden, 1887

Mosandritt, Låven, Langesundsfjorden, 1841
 Cappelenitt, Vesle Arøy, Langesundsfjorden, 1885
 Tritomitt, Låven, Langesundsfjorden, 1849
 Melanoceritt, Kjeøy, Langesundsfjorden, 1887
 Karyoceritt, Arøyskjærene, Langesundsfjorden, 1890
 Astrofyllitt, Langesundsfjorden, 1854
 Katapleiitt, Langesundsfjorden, 1849
 Eudidymitt, Lille Arøy, Langesundsfjorden, 1887
 Melinofan, Langesundsfjorden, 1852
 Leukofan, Langesundsfjorden, 1840
 Homilitt, Langesundsfjorden, 1876
 Egirin, Låven, Langesundsfjorden, 1834
 Barkevikitt, Barkevik, Langesundsfjorden, 1887
 Thortveititt, Landsverk, Evje, 1911
 Tombarthitt, Høgetveit, Evje, 1968
 Kainositt, Igeltjern, Hidra, 1885
 Armenitt, Armen gruve, Kongsberg, 1940
 Datolitt (Botryolitt), Nødebro ved Arendal, 1805
 Katophoritt, Oslofeltet, 1894
 Skapolitt (werneritt), Arendal, 1800

Det er dessuten beskrevet noen mineralvarianter fra norske forekomster. Disse har senere vist seg å være identiske med allerede eksisterende mineraler: risøritt, kjerulfin, thulitt, cyprin, malakon, alvitt, yttrotitanitt, eukolitt-tianitt, johnstrupitt, sigtesitt, brevikitt, spreustein, cleveitt, brøggeritt, radiolitt, bergmannitt, calciothoritt, eucrasitt, freyalitt, orangitt, tachyaphaltitt, tyritt, bragitt, yttrofluoritt, dahlitt, eukolitt, akmitt, ranitt

Noen "mineraler" har også vist seg å være blandinger av to eller flere mineraler: weibyeitt, ranitt, jernnatrolitt, falckenstenitt, pterolitt.

Litt.: Oftedal, I. (1948): Oversikt over Norges mineraler.
 N. G.U. nr. 170

Alf Olav Larsen

BYTTE

Jeg ønsker å bytte mineraler med norske samlere. Skriv til:

Thorsteinn Arnorsson
 Dalsgerdi 1 F
 600 Akureyri
 Island